

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра селекції, насінництва і генетики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ЕКОЛОГІЧНІ ПРИНЦИПИ НАСІННИЦТВА
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР**

спеціальність 201 Агрономія
галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство
освітній ступінь Магістр

Розробники:

Максим КУЛИК , професор, професор кафедри селекції, насінництва і генетики, доктор сільськогосподарських наук	Ілона РОЖКО , старший викладач кафедри селекції, насінництва і генетики, доктор філософії
---	--

Гарант: **Микола МАРЕНИЧ**, доктор сільськогосподарських наук, професор
кафедри селекції, насінництва і генетики

Полтава 2022 р.

Назва навчальної дисципліни	Екологічні принципи насінництва сільськогосподарських культур
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	вибіркова фахова навчальна дисципліна професійної підготовки
Назва структурного підрозділу	Кафедра селекції, насінництва і генетики
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<p><i>Викладачі:</i> Максим КУЛИК, професор кафедри селекції, насінництва і генетики, доктор сільськогосподарських наук, професор <i>Контакти:</i> ауд. 56 (навчальний корпус №1) <i>e-mail:</i> maksym.kulyk@pdaa.edu.ua, сторінка викладача https://www.pdau.edu.ua/people/kulyk-maksym-ivanovych</p> <p>Ілона РОЖКО, старший викладач кафедри селекції, насінництва і генетики, доктор філософії <i>Контакти:</i> ауд. 56 (навчальний корпус №1) <i>e-mail:</i> ilona.rozhko1@ukr.net, сторінка викладача https://www.pdau.edu.ua/people/rozhko-ilona-ivanivna</p>
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність Освітня програма	201 Агрономія ОПП Насінництво і насіннезнавство
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з біології, агрономії, рослинництва, селекції та насінництва

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти знань щодо основних теоретичних положень екології насінництва сільськогосподарських культур і практичних аспектів формування врожайних властивостей та посівних якостей насіння залежно від ґрунтово-кліматичних умов.

Основне завдання навчальної дисципліни є вивчення шляхів збільшення врожайних властивостей та поліпшення якості насіння сільськогосподарських культур у тісному взаємозв'язку з умовами його виробництва.

Компетентності:		Програмні результати навчання:
загальні:	фахові:	
<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.</p> <p>ЗК3. Здатність виявити, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК6. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p>	<p>СК10. Володіти методами розробки, вдосконалення, складання найбільш ефективних екологічно орієнтованих та економічно доцільних заходів у насінництві.</p> <p>СК11. Здатність використовувати знання та системний аналіз і узагальнення з метою забезпечення високої продуктивності суб'єктів насінницької діяльності при розробці прогнозів, поточних і перспективних планів розвитку насінництва.</p>	<p>РН2. Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання складних теоретичних та/або практичних задач і проблем агрономії.</p> <p>РН4. Здійснювати пошук необхідної інформації та оцінювати її в науково-технічній літературі, аналізувати, обробляти та оцінювати цю інформацію.</p> <p>РН5. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження в сфері агрономії, аналізувати результати, обговорювати висновки.</p> <p>РН14. Виходячи із обсягу та видів робіт із насінництва і насіннезнавства, ґрунтово-кліматичних та ресурсних умов суб'єкту насінницької діяльності, керуючись законодавчими актами та інструкціями стосовно охорони довкілля і праці, розробляти систему заходів із охорони довкілля та праці для окремих технологічних заходів догляду за насінневими посівами та зберіганням насіння.</p>

Програма та структура навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття про екологію насіння.

Тема 2. Вплив ґрунтово-кліматичних умов на врожайність насіння.

Тема 3. Роль агрометеорологічних чинників у формуванні врожайних властивостей насіння.

Тема 4. Науково-обґрунтовані зони оптимального насінництва.

Тема 5. Екологічні принципи прогнозування врожайних властивостей насіння.

Тема 6. Значення світлових умов для рослин у формуванні показників якості насіння.

Тема 7. Вплив травмування на посівні якості насіння.

Тема 8. Вплив біотичних чинників на посівні та врожайні якості насіння.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма (201 А.мд 2022(НН))			
	усього	у тому числі		
лекції		практ. роб.	сам. ром.	
Тема 1. Поняття про екологію насіння.	14	2	2	10
Тема 2. Вплив ґрунтово-кліматичних умов на врожайність насіння	14	2	2	10
Тема 3. Роль агрометеорологічних чинників у формуванні врожайних властивостей насіння.	16	2	4	10
Тема 4. Науково-обґрунтовані зони оптимального насінництва.	16	2	4	10
Тема 5. Екологічне принципи прогнозування врожайних властивостей насіння.	14	2	2	10
Тема 6. Значення світлових умов для рослин у формуванні показників якості насіння.	16	2	4	10
Тема 7. Вплив травмування на посівні якості насіння.	16	2	4	10
Тема 8. Вплив біотичних чинників на посівні та врожайні якості насіння.	14	2	2	10
Усього годин	120	16	24	80

Оцінювання результатів навчання Форми контролю результатів навчання*

Програмні результати навчання	Форми контролю			Разом
	Виконання практичних робіт та їх захист	Опитування	Виконання завдань самостійної роботи	
ПРН 2	14	6	5	25
ПРН 4	14	6	5	25
ПРН 5	14	6	5	25
ПРН 14	14	6	5	25
Разом	56	24	20	100

* для максимальної кількості балів.

Схема нарахування балів за вивчення навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання			Разом
	Виконання практичних робіт та їх захист	Опитування	Виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Поняття про екологію насіння.	7	3		10
Тема 2. Вплив ґрунтово-кліматичних умов на врожайність насіння	7	3		10
Тема 3. Роль агрометеорологічних чинників у формуванні врожайних властивостей насіння.	7	3		10
Тема 4. Науково-обґрунтовані зони оптимального насінництва.	7	3		10
Тема 5. Екологічне принципи прогнозування врожайних властивостей насіння.	7	3		10
Тема 6. Значення світлових умов для рослин у формуванні показників якості насіння.	7	3		10
Тема 7. Вплив травмування на посівні якості насіння.	7	3		10
Тема 8. Вплив біотичних чинників на посівні та врожайні якості насіння.	7	3		20
Разом	56	24	20	100

Трудомісткість

Загальна кількість годин 120 год. Кількість кредитів 4,0.

Форма семестрового контролю залік.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Письмові роботи (самостійні роботи для ЗВО денної та заочної форм навчання) перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти

отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись «Кодексу академічної доброчесності» та «Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії». Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни: Робоча навчальна програма, презентації.

Рекомендовані джерела інформації:

Основні:

1. Гаврилюк М. М. Насінництво й насіннезнавство польових культур. К: Аграрна наука, 2007. 216 с.
2. Гуляєв Г. В., Дубінін О. П. Селекція і насінництво польових культур з основами генетики. К.: Вища школа, 1983. 348 с.
3. Макрушин Н. М. Экологические основы промышленного семеноводства зерновых культур. М.: Агропромиздат, 1985. 280 с.
4. Макрушин М. М. Насіннезнавство польових культур. К.: Урожай, 1994. 208 с.
5. Макрушин М. М., Макрушина М. Є. Насінництво. Сімферополь: ВД «АРІАЛ», 2011. 476 с.
6. Молоцький М. Я., Васильківський С. П., Князюк В. І. Селекція та насінництво польових культур. Вища школа, 1994. 454 с.

Допоміжні:

7. Каленська С. М. Насіннезнавство та методи визначення якості насіння сільськогосподарських культур. Вінниця: ФОП Данилюк, 2011. 320 с.
8. Насіння сільськогосподарських культур. Сортові та посівні якості (технічні умови). ДСТУ 2240–93. К.: Держстандарт України, 1994. 75 с. (Національний стандарт України).
9. Овчаров К. Е. Физиология формирования и прорастания семян. М.: Колос, 1976. 247 с.
10. Справочник по семеноводству / Под ред. Н. В. Лободы. К.: Урожай, 1991. 319 с.
11. Ілюченко С. Нормативні вимоги до ведення насінництва в сучасних умовах. Електронний ресурс – Режим доступу: <http://unt.org.ua>.
12. Іванова Н. В. Сортова сертифікація насіння як чинник підвищення ефективності діяльності насінневої галузі. Електронний ресурс – Режим доступу: <http://www.ukragroconsult.com>.